

Dwy 0

GERDDI

I. CYFLAWN A CHYWIR

H A N E

A M

SARAH SHARP

Yr hon a ddioddefodd yn *Nbyburn*, geillaw *Llundain*, yn y Flwyddyn 1771, ar Ddrwg-dyb o ddwyn tri o Lwyau Arian oddiwrth ei Mheistras. Ac hefyd fely daeth yn fyw drachefn wedi at y Mheddyg, ynghyd â'i Haraith wrth y Pren dioddef,

Yn Ail Dirifauy *Pren Almon* wedi ei chymeryd o Lyfr Solomon Pregethwr 12 bennod.

Ar see the Building, neu Gwel yr Adeilad.

Argraphwyd yn y *Mwythig* gan
W. WILLIAMS.

1771

Cyflawn a chywir Hanes am *Sarah Sharp*,

O ISLINGTON.

GYmdeithion glân o fan i fawr,
Rho'wch Glust i'r hyn a ro'w'd ar lawr ;
O's flyri hyn o 'Stori hyll,
Dagrau rai heb gel a gyll.

Un *Sarah Sharp* o Ilington.
Festun trist yr Hanes hon ;
Yn Forwyn fu i Ladi lân,
Tros bedair Blynedd heb wahan.

Yn Forwyn ffyddlon burion bu,
Gan fyw yn gywir ac yn gu :
Ond gwneir a fynnir yn y byd,
Tynged hen fydd Ben o hyd ;

Tair Llwy Arian aeth ar goll,
A'i Mheistres hyll r fwystrodd oll ;
Tair Llwy Arian, ebe hi,
A gollais, 'rwyn dy siarfo di.

F'atdebair Ferch, O Feistres fwyn,
Pe bawn i'n marw er eu uhwyn,
Yn wir yr ydwyf heb eu gwel'd,
Wedi eu gosod ar y Seld.

'Be'i Mheistres, Dos â hwy i glawr,
 On'd ê, yn hy rwyntyngu 'nawr,
 Tydi gei Gell mewn Castell caeth,
 Ni chymra'i'n ffwlio gan fy ngwaeth.

Am Gwnstaf hi ddanfona'i Gwas,
 A hi a ro'w'd mewn Carchar cas;
 Hyd cdydd y Sefiwn yno bu,
 Ac yna fe a'i treiwyd hi.

Ei Mheistres hyll a dyngodd hyn.
 Mai hi oeddy Lladrones fyn;
 A'r Jurin euog Rôg a'i rhoes,
 A bwriwyd hi i odde'r Loes.

Ar fyrr daeth y Diwrnod du,
 Dydd Marwolaeth Genaeth gu;
 A hi a ddygwyd at y Pren,
 A Chri y Bobl aeth i'r Nen.

O'r Pen i'r Traed yr oedd mewn Gwyn,
 Golwg hardd a thêg oedd hyn:
 Hi safodd, ac a dd'wedodd, Clywch,
 Ar fy 'Stori all gwrandewch.

Ei H A R A I T H

Wrth y Pren Dioddef.

'R W'yn haeru hyn o Ble o'ch bla'n,
 Oddiwrth hyn, fy mod yn lân :

Ac yn mŷn'd i Angeu du,
O achos Llw Anudon hy.

'Rw'yn deisyf arnoch, fawr a mân,
Rhag Anudon byddwch lân.
Eich Corph a'ch Henaid na ddis hewch,
A Llw Anudon byth na wnewch.

Wrth y Gyfaith yno bu,
Dair Munud dros yr Amfer fy,
Ac yna torrwyd hi i lawr,
A chariwyd hi at Ddoctor mawr.

Fe glow'd y Drws, fe aethpwyd ffwrdd,
A hi yn farw ar y Bwrdd;
Ond pan y dychwelasant, clyw!
Wela'r oedd hi 'n Fenyw fyw.

Fe Tynnodd y Meddygon mād,
A gollyngfant beth o'i gwa'd;
Mewn Gwely twymn dros dro bu,
Ac felly fe a'i gwellwyd hi.

Y Meddyg penna', ddedwydd Ddyn,
A gym'rodd Ofal am y Fun;
Cymmwynafgar fu efe,
Ac a tynnodd iddi Le.

Ar hen Nadolig, Amfer mawr,
Fe ga'w'd hyn o wir i glawr;
Y Llwyau gafwyd mewn rhywle,
A'r Swm r dannwyd trwy y Dre'.

Yn wallgof ana'i Meistres aeth,
Eb' hi, Fy Enaid i fydd gaeth ;
Hi roisaw Fil o Bunnau'n fyw,
Am godi'r Ferch o farw i fyw ;

Cennad aeth, ar hyn o Bryd,
Trwy y Ddinas oll i gyd ;
Mil o Bunnau, dyma'r Cri,
Oll a ro'ir i'w Thylwyth hi.

A'r Swm a ro'w'd i'r Meddyg mawr,
Ynte' a ryfeddodd 'nawr :
Be fe, Mae Duw o'i Hochor hi,
A thynged dda i'w chanlyn fy'.

Ac yna y danfonodd e',
Atti'n llon i'w dwyn o'i Lle ;
At ei Mheistres a'w'd a'r Fun,
Hitheu a ddaeth atti'i hun.

Deg a degain Punt, o'i bodd,
Y Flwyddyn, hi a roes yu Rhodd ;
Gan dd'wedyd, Hyn yw'm Hanrheg ffrï,
I hon a'i Herifeddion hi.

Mae *Sarah Sharp* yn awr yn byw,
Mewn Llewndid dâ, yn ofni D U W ;
Gan roi i'r Tlawd o Gynnedd lân,
Cymmerwch Rybudd fawr a mâo.

Ar see the building, neu Gwel yr Adeilad.

Rwy'n gweled er ei gwilio fy Adeilad,
Yn adfeili nid diofal i mi,

Hyderu ar Dy darafol mewn agwedd
Mor diffygiol im curiol oeri,
Gan fod llifeiriant gwynt ag od,
Fel Cowri yn Curro i w lwyrr ddifurio
Ai Ddydd i bassio a bwysodd at y nod
Mewn Annedd' gwell o hono rwi'n dwys ddy-
muno Mod
Duw dod oth Lys Raglyddus Glod
Drwy faddeu 'nghanwedd dy Drugaredd
Y Nydd fy niwedd mwy rhinwedd dan yr Rho
Na mil o Aur mlynion mewn Eigion cyrrion Cod
Fy mhábell hono oi mebyd oedd drefnus
Hwylus olud dda' dd-wchder
Cawg Aur a llinyu' ai merched Cerdd
Fel organ fawl eurgocun Blesser
Nid oes dim hoffder mwynder moes,
I mae'r ffenestri yn dallaidd dwllu
Ai holl haelioni yn llwyr drueni a droes,
Fe bylodd sw'n y malu fy meini' mranu meo's
Trwm loes du ffrewyll am deffroes
Gan fod fy Annedd-dy ai bea yn Crynnu
Ymron Gwasgaru a chwedi ymgrymu n groes
Ai furie ai gaere'n gwyro i lwyrr ddiéfuddio f'oes
Rwy'n gweled y Pren Almon ai gynydd
Flodeu gwnion yn gynar addfedd,
Mae'r fwyall ddiball ddychryn yn barod,
Ar ei wreiddyn arwiddol dynged
Y daw Tragwyddol lwyddol Law
Ar fyrr iw dorri oi lawn haelioni
Ag yno i gyrchu o garchuar pridd a brow

Eie 'i'r erys yn llwyr oeredd i Anrhydedd dan
y Rhaw.

Ni ddaw er bendith gwllith na Gwlaw,

I ail flag uro dan fodeuo

Ai frig i ddeilio yn ddilys uwch ei law

Yn fwrth ir fan llei syrthio rhaid iddo drigo draw

Ag yno oi wag Annedd ni chyfyd,

Yn wych hafedd och ofyd feddwl

Hyd Ddiwrnod fowrglod f Argiwydd pan ddel

Mewn galu hylwydd

Llei bydd Pob gweilirel yn ddi gudd,

O flaen yr Ustus Cynion Cofus

Ni thyccia Efgus drygionus flawrus ffydd

Gwae r wyneb a geir yno yn duo graena grud

Llwyr brydd Alarus ddigus Ddydd,

Pan fyddo 'r hollfyd ai fowredd hyfryd

Yn Dan dychrynlyd ai lendyd yn ddi-ludd

Gan wres yn diddim doddier maintiw ferchi fydd

Wrth hyn o araith hynod mae'n amfer

I mi 'mosod am oesal Ddinas

I ffoi rhag llid a phower y gelyn

Frad ysgeler dwys gilwg argas, (Byd

Mae'n bry Am Ras i roify mryd (Cnawd

I lawn gydnabod fy Anhellyngdod (Cythrael

O gyfgu gormod dan bechod yn y byd

Trwy goledy Tri-gelyn y bum iw calyn Cyd

Om Cryd Rwy'n glynu byth mewn glyd,

Am bur ym wared om Caethiwed,

At Graig fy Nodded Twyn addas af o byd

Gwyr feddyg a gar fadde fy holl gamwede i gyd.

Tragwyddol oesol Jesu Fab Breiniol,

A fu in prynu pur union gariad,
 Cyfryngwr Rhannwr rhinwedd affynnon,
 Y Drugaredd dra gwrol geidwad,
 Clyw fi mewn fadwedd groywedd gri,
 Yn fad ddeifyfu am nawdd i Anneddu,
 Y mysg dy Deulu da dilyys Freiniol Iri,
 Lle'ngolwg lluglyedd mewn rhiuwedd fwy na ffri
 Dwg di wrth raid un Duw a Thri,
 Dy was ogystydd i lawn lawenydd,
 Caersalem newydd hoff winwydd ffwythydd, rhi
 Da diddan yw diddan wch ei thegwch harddwch fli.

Mae'r Ddinas hon mor sancted na cheiff,
 Ond golwy puredd ympirio iddi,
 A minne'n ddi:wahanieth mewn tomen,
 Lygredigaeth yn dygyn Soddi,
 Gwellhau mewn Bucheda glir wedd glau,
 Nid ydwyf etto yn medrn arno
 Ond llawn 'willy fio 'n llesol ufuddhau,
 Fy nwydau fydd anhydyn Gnawd Cyndyn yn,
 Cwdlhau Ni udichyn driddin brau, (naghau
 Un ddyled, ddiwyd heb gyfrwyddyd
 Dy raso ysbryd Dduw hyfryd I ddyfrhau
 Y Galon galed anial anhawdd ei meddal-hau

Cen Duw Tragwyddol allu dal fi
 Ath ras i fynu yn fy Einioes egwan
 A Dyro Jechydwrriaeth im Rhan
 Yn Nydd Marwleath Mawr elw gwiwlan
 Fy llenn i garchar Daiar denn
 Ar fyrr a fwrir o Jetu Fflitir
 Yn Nydd y Frwydir daifrodus Cudd fy mhenn
 Dydi yn ddryl oth wirfodd a n prynod i ar y prenn
 I Nenn Baradwys wiyiwys Wenn
 O derbyn f Ysbryd i rwydd gyrrhaeddyd
 Ail fywiol fowyd dwys wnyd a di Senn
 Boed fail fy Adeilad yno rwy 'yn Dymuno Amen

OWEN GRIFFYDD,

SALESBU

Y N, fy nghefn, mae gwewur yn rhoi arwydd delur dwys
 Ynghorph i gyd yn, Crynnu am Calon, bach tan bwus
 A minna yn, diodde iddi yr Acffis ydyw'n hu
 Rhoes lawer un, i orwedd yn, llawr y ddauer ddu
 C. Fe ieth hyony yn orthrwn geni fod arna i'r fath fai
 Er imi Gosbi bigad y rwi yn pardynu rhai
 Llaw forwyn wyt i'r Angau fy yn disa llawer Dun
 Fe heil yr holl Frenhinoedd oi Llyfbedd bod ag un
 D. Ond mawr na roi-ti genad i ymgomio digrin bach
 A Ryddid i mi rodio am Corph i gyd yn iach
 Mi ffeiriwn i'r oferedd a'r ffoledd synt a fu
 Meryn Llann a phob Ceolleidfa er lloned y fce'r llu
 C. Pydfawn i yn rhoi itti genad i rodio hud y Fro
 Ni chofit wo'th addewid Gullyng t fi dros go
 Di eic yn ffol oferwr tra byddit yn y Bud

Am hynny mi'th rhoi orwedd mewn dauer fyddarfud

D. Pydfawn i wr Bonheddig a Chini Bywer mawr
 Ni ddoi ti i'r fan lle byddwn nam llys i rodio'r llawr
 Cawn genit lonydd enud a rhyddid yn y Bud
 Ni roi ti mor a orwedd mewn Dauer fydder fud

C. Ni ffriffiwn yn dy Bywar a'th wychdar ar dy farch
 Ni chei ti geni am hynnu un gronun mwy o barch
 Mi'th rown di yn gwla gelch i orwedd yn dy fedd
 I mado a'th holl reiolti mi eltrwn liw dy wedd

D. Wrih glywed dy eiriau digllon mae nghalon yn gwunha
 My fi fy'n dyfal nychu nid alla i hir barhau
 Ar Ddau mi ro fy ngweddi tra byddw i byw'n Bud
 Cyn imi fynd i'r ddauer i orfedd ar fy hud

C. Os wyt yn ddyn Ddfeiriol da fuddiol yw dy waith
 Cei fund i Deurnas Nefol Dedwyddol yw dy dath
 I Gwmni Daw'n gariadus yn reurus dawn dy wedd
 Er bod dy Gorph yn gorwedd yn bryddedd yn y Beed

Englyn i William Jones Y Baledwr

GWILIM i'n dilyn i Dath ——— a'r Llyfra

Ngu ar doan fab Joan a'i iaith,

Dwgodol iw ddyfgeidiaith

H. E. y Gof at Gae.

SALESBURY LIBRARY